

RIKTLINJER

FÖR

SVENSKA ISLANDSHÄSTFÖRBUNDETS STIFTELSE FÖR AVEL
VERKSAMHET SOM AVELS- OCH STAMBOKFÖRANDE ORGANISATION

Antagna av Svenska Islandshästförbundets Stiftelse för Avel i mars 2021.

INNEHÅLL

1. INLEDNING	1
2. ORGANISATION	1
2.1. Ekonomiska resurser	1
2.2. Styrelse.....	1
2.3. Avelskansli.....	1
2.4. Registrering	1
2.4.1. Registrator.....	1
2.4.2. Ansökan om registrering och hästpass	1
2.5. Besvär.....	2
2.6. Förvaltningslagens tillämplighet	2
3. REGISTRERING	2
3.1. WorldFengur	2
3.2. Registrering av hästar i WorldFengur	2
3.3. Namn på Islandshästar.....	3
3.4. Ansökan om hästpass	3
3.5. Inkorrekt härstamning	3
4. HÄSTPASS/IDENTIFIERING	3
4.1. Hästpass	3
4.2. Saknat chip.....	4
4.3. Tilläggsregistrering.....	4
4.4. Ägarbyte.....	4
4.5. Duplikat.....	4
5. Rapportering av betäckning.....	4
6. Avelsbedömning	4
6.1. Hästar på avelsbedömning som saknar chip	5
7. ICKEDISKRIMINERING OCH OFFENTLIGHET	5

1. INLEDNING

Organisationen heter Svenska Islandshästförbundets Stiftelse för Avel (SIF Avel) med organisationsnummer 802477-7461. Organisationen har inga medlemmar men i Sverige finns ca 800 aktiva uppfödare och det föds omkring 1.000 islandshästar om året.

SIF Avel har huvudansvaret för att verksamheten sker i enlighet med kommissionens förordning EU 2015/262 avseende metoder för identifiering av hästdjur samt avelstekniska och genealogiska bestämmelser om handel med avelsdjur och avelsmaterial från dem samt införsel av dem till unionen (EU 2016/1012).

SIF Avel skall utföra arbetet opartiskt och i enlighet med aktuella och beprövade vetenskapliga metoder. SIF Avels verksamhetsområde är Sverige. Vid avelsvärdering skall SIF Avel tillämpa det avelsmål, avelsprogram och avelsvärderingssystem som fastställts av det internationella islandshästförbundet FEIF (International Federation of Icelandic Horses) samt som framgår i isländska lagar nr 442/2011. Det är avelsledarens ansvar att se till att dokumenten Riktlinjer samt Avelsprogram är uppdaterade i enlighet med ovan nämnda regelverk.

2. ORGANISATION

2.1. Ekonomiska resurser

Stiftelsens verksamhet finansieras av registrerings- och serviceavgifter från hästägare.

2.2. Styrelse

Styrelsen består av det antal ledamöter som fastställts i Stiftelsens stadgar. Styrelsen utses av Svenska Islandshästförbundets Årsmöte.

2.3. Avelskansli

Stiftelsen har ett avelskansli i SLU's forskarhus, Gråbrödragatan 19 i Skara. Avelskansliet handhar löpande uppgifter inom avelsverksamheten som registrering, utfärdande av hästpass, ägarbyten, hingstkontroll och bedömningar. Personalstyrkan, som tillsätts av Avelsstyrelsen, består av en heltidstjänst i form av avelsledare som ansvarar för stiftelsens operativa arbete. Personalen som sköter registreringar på avelskansliet är anställda av Svenska Hästavelsförbundet, men tjänsten köps in av SIF Avel.

2.4. Registrering

2.4.1. Registrator

Arbetet med registrering och stambokföring utförs av registrator. Registrator bör ha minst gymnasieutbildning och ska ha god datavana. Tjänsten kräver också förmåga att arbeta självständigt. Även Avelsledaren är väl insatt i förekommande rutiner. Rutiner för registrator är dokumenterade i Arbetsbeskrivning för registrator.

2.4.2. Ansökan om registrering och hästpass

Ansökan om registrering av häst sker via det webbaserade systemet Hestur. Hestur arbetar integrerat med databasen WorldFengur (WF) som är stamboken för alla islandshästar. Hästpassen skrivs ut från WorldFengur när ärendet är komplett. Dessa två system gör att själva arbetet med att skapa och skriva ut passen är effektivt.

2.5. Besvär

Besvär gällande pass- och registreringsärenden görs hos SH's besvärsnämnd. I de fall besvärsnämndens beslut går den klagande emot skall denne erhålla motivering till beslutet samt när beslut erhålls upplysas om följande:

- Att besvärsnämndens beslut kan överklagas om klagande anser att stambokföringen, registreringen eller handläggningen av ärendet eller frågan inte har skett i enlighet med gällande föreskrifter eller dessa plan och riktlinjer
- Att överklagande av ett beslut som rör stambokföring ska göras till Jordbruksverket i enlighet med 19 § lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.
- Överklagande av ett beslut som rör utfärdande av hästpass ska göras till den förvaltningsrätt inom vars domkrets den beslutande avelsorganisationen ligger.
- Ett överklagande ska ske i enlighet med 2-3 § lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, för att ett överklagande ska kunna upptas till prövning.

2.6. Förvaltningslagens tillämplighet

I frågor som rör registrering och stambokföring av registrerade hästdjur tillämpas Förvaltningslagen (2017:900) i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv, om motivering av beslut och om underrättelse av beslut.

Personuppgifter ska behandlas enligt Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 2016/679 och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

3. REGISTRERING

3.1. WorldFengur

WorldFengur är det officiella globala registret för islandshästar och drivs i samarbete av BÍ (Bændasamtök Íslands) och FEIF (International Federation of Icelandic Horse Associations). Databasen är uppdelad i sektioner efter länder och SIF Avel är den avelsorganisation som är auktoriserad av FEIF och BÍ att registrera svenskfödda islandshästar och sköta den svenska sektionen i WorldFengur. Den isländska sektionen i WorldFengur är moderstamboken som upprättas av BÍ. Moderstambokens regler fastställs i isländska lagar nr. 442/2011 (Regulation on the origin and breeding of the Icelandic horse) samt i FEIFs regelverk.

Hästar registreras i WorldFengur med ett UELN nummer samt med ett unikt tolvstavigt FEIF registreringsnummer som består av hästens födelseland (SE), födelseår, kön, uppfödarens region samt ett tresiffrigt löpnummer.

Uppfödare registreras i WorldFengur. Om annan person än moderns registrerade ägare ska registreras som uppfödare krävs intyg från moderns registrerade ägare. Registrerad uppfödare kan inte ändras efter att hästpass är utfärdat.

WorldFengur tillhandahåller all övrig information som behövs för att genomföra avelsprogram för islandshästar; hästarnas härstamning, resultat från avelsbedömningar i alla länder samt beräknat internationellt avelsvärde.

3.2. Registrering av hästar i WorldFengur

Endast renrasiga islandshästar som uppfyller följande krav kan registreras i WorldFengur:

- a) Både fader och moder måste vara registrerade i WorldFengur eller i en av FEIF godkänd stambok för islandshästar.

- b) Betäckning har rapporterats senast 31 december betäckningsåret. Betäckningen finns registrerad i WorldFengur.
- c) Fölning har rapporterats till SIF Avel senast 31 december födelseåret.
- d) Chipmärkningsrapport, signalementsbeskrivning samt tagelprov skickas till SIF Avel senast 1 mars året efter att fölet föds och är utfört vid sidan av moder.

En häst som inte uppfyller kraven ovan kan registreras i WorldFengur om det går att bevisa med DNA-härstamningskontroll mot båda föräldrar att det är en renrasig islandshäst. Hästen kan registreras tillfälligt i WorldFengur i väntan på resultat från härstamningskontroll. Sådana registreringar betingar högre administrativa kostnader jämfört med registrering av hästar som uppfyller kraven ovan. Om födelsedatum inte stämmer överens med rapporterad betäckning (300-380 dagars dräktighet) och fölet bevisligen är efter hingsten anses fölet vara resultat av en inkorrekt rapporterad betäckning. Merkostnad för registrering av fölet debiteras i dessa fall hingsthållaren.

Alla hästar som registreras i Sverige härstamningskontrolleras genom DNA mot fader. Worldfengur genomför även automatisk härstamningskontroll mot båda föräldrar om DNA typning finns registrerad.

SIF avel kan endast utdela registreringsnummer i WorldFengur till svenskfödda islandshästar vars moder var registrerad i Sverige vid fölning.

Alla dokument för ansökan om registrering sparas digitalt i WorldFengur i minst 35 år.

3.3. Namn på Islandshästar

Hästens namn och ursprung registreras i moderstamboken WorldFengur. Ändring av namn eller ursprung är inte tillåtet efter att hästpass har utfärdats. Det namn som är angivet på passansökan är det namn som registreras förutsatt att namnet är godkänt av moderstamboken WorldFengur.

3.4. Ansökan om hästpass

Ansökan om hästpass ska i första hand göras i Hestur.

Ansökan om hästpass ska enligt 6§ i SJVFS 2018:24 vara SIF Avel tillhanda senast sex månader efter födelsedagen eller senast den 31 december födelseåret, beroende på vilket som inträffar senast. Om ansökan om hästpass inkommer efter den angivna tiden utfärdas duplikatpass enligt förordning EU 2015/262 Artikel 29 punkt 1b.

Hästpass utfärdas först när resultat från härstamningskontroll är utan anmärkning.

3.5. Inkorrekt härstamning

Vid moderlivsimport från Island gäller:

Om fader inte kan säkras med DNA-test kan fölet registreras i grundstamboken WorldFengur med okänd fader. Förutsättning för registrering av moderlivsimporter där fader inte kan verifieras är att ID-kontroll av fölet är utförd vid sidan av moder.

För hästar födda utanför Island gäller:

Om oklarheter beträffande en hästs härstamning föreligger och inte kan fastställas med DNA-test förlorar hästen sin rätt till registrering i grundstamboken.

4. HÄSTPASS/IDENTIFIERING

4.1. Hästpass

Hästpass utfärdas i enlighet med kommissionens förordning EU 2015/262 i enlighet med rådets direktiv 90/427/EEG och 2009/156/EG avseende metoder för identifiering av hästdjur.

4.2. Saknat chip

Om chip saknas eller inte kan avläsas ska hästen ID-kontrolleras av godkänd ID-kontrollant och om den kan identifieras med hjälp av konturdiagrammet i passet ska den få ett nytt chip. Det nya chipnumret noteras i passet som därefter ska skickas in till Avelskansliet då det nya chipnumret måste noteras i WorldFengur. Om hästen inte kan identifieras med konturdiagrammet ska identiteten fastställas med DNA-test innan nytt chipnummer registreras.

4.3. Tilläggsregistrering

Registrerade islandshästar som förs in i Sverige och ska stanna i landet mer än 90 dagar ska tilläggsregistreras hos SIF avel enligt artikel 27 punkt 2 i förordning (EU) nr 2015/262. Ansökan om tilläggsregistrering ska ske inom 30 dagar från det att hästen förts in i landet eller fått hästpass utfärdat i ett annat land.

Vid tilläggsregistrering registreras vem som ansökt om tilläggsregistrering och det noteras i WorldFengur att hästen finns i Sverige, noteras som Aktuellt land. Passet ska stämplas med "Registrerad i Svenska Islandshästförbundet".

4.4. Ägarbyte

Hästens ägare skrivs inte ut i passet utan finns i form av ett separat ägarcertifikat. Ägaren kan vara registrerad i WorldFengur. För att registrera ändring av ägare i WorldFengur krävs undertecknat intyg från registrerad ägare.

4.5. Duplikat

Vid förkommet pass kan ett duplikat utfärdas enligt artikel 29 i förordning EU 2015/262. Vid utfärdande av duplikatpass tas hästen ut ur livsmedelskedjan.

Intyg om förkommen originalhandling finns på SIF Avels hemsida. Efterlysning av det förkomna passet görs på SIF Avels hemsida. Om inga protester inkommer inom 30 dagar kan duplikat utfärdas. Duplikatpasset stämplas med Duplikat. Duplikatpasset kan utfärdas med de ursprungliga handlingarna som låg till grund för hästens grundregistrering och passansökan.

5. Rapportering av betäckning

Betäckningar rapporteras i den digitala språngrullan i Hestur. Betäckningslicens behövs för att rapportera betäckningar och genom att lösa licens åtar sig hingsthållaren att rapportera alla genomförda betäckningar för den aktuella betäckningssäsongen med korrekta uppgifter till SIF Avel senast den 31 december. Betäckningslicens för aktuellt år kan lösas under perioden 1 januari till och med 15 september. Efter den 31 december betäckningsåret registreras alla rapporterade betäckningar i WorldFengur. När stoavgift är betald är det möjligt att lägga till aktuellt sto i hingstens språngrulla. Stoavgiften kan betalas under perioden 1 januari till och med 30 september och ska vara betald innan stoet är betäckt. Det är stoägarens skyldighet att rapportera resultat av betäckningen till SIF Avel. Registrering av hästar i WorldFengur som inte är resultat av korrekt rapporterad betäckning kräver merarbete för kanslipersonal och betingar därför en högre registreringskostnad.

Efter att språngrullan stänger registreras alla betäckningar i WorldFengur där betäckningsintyg kan utfärdas. Betäckningsstatistik redovisas offentligt i Hestur.

6. Avelsbedömning

Deltagande på avelsbedömningar är öppen för alla renrasiga ston och valacker som är registrerade i WF med DNA analys. För hingstar krävs registrerad härstamningskontroll mot fader och moder i WF.

För hingstar i åldern 5 – 12 år krävs registrerat resultat från spattgranskning i WF. Samtliga hästar som visas på avelsbedömningar ska vara chipmärkta och vaccinerade.

Regler för avelsbedömning av Islandshästar fastställs i isländska lagar nr. 442/2011 samt i FEIF Rules and Regulations. Bedömningsresultat registreras i WorldFengur där det är tillgängligt offentligt.

6.1. Hästar på avelsbedömning som saknar chip

Om hästen är chipmärkt men chipet inte kan avläsas kan den delta om den kan identifieras med signalementsbeskrivningen i passet. Hästen skall då chipmärkas innan den lämnar bedömningsplatsen och bedömningsresultatet registreras först när det är gjort.

Om identiteten inte kan fastställas med konturdiagrammet i passet ska den fastställas med DNA-test. DNA kontrolleras mot hästens egna DNA registrerat i WF. Hästen får delta på bedömningen men resultatet registreras först då identiteten är fastställd.

7. ICKEDISKRIMINERING OCH OFFENTLIGHET

Grundprincipen i allt arbete som utförs av SIF Avel skall alltid vara i enlighet med SJVFS 2018:24. Särbehandling av uppfödare, hästägare eller annan berörd person skall inte förekomma. Resultat av en hingsts betäckningar eller semineringar och resultat från avelsvärdering ska göras offentligt tillgängliga.